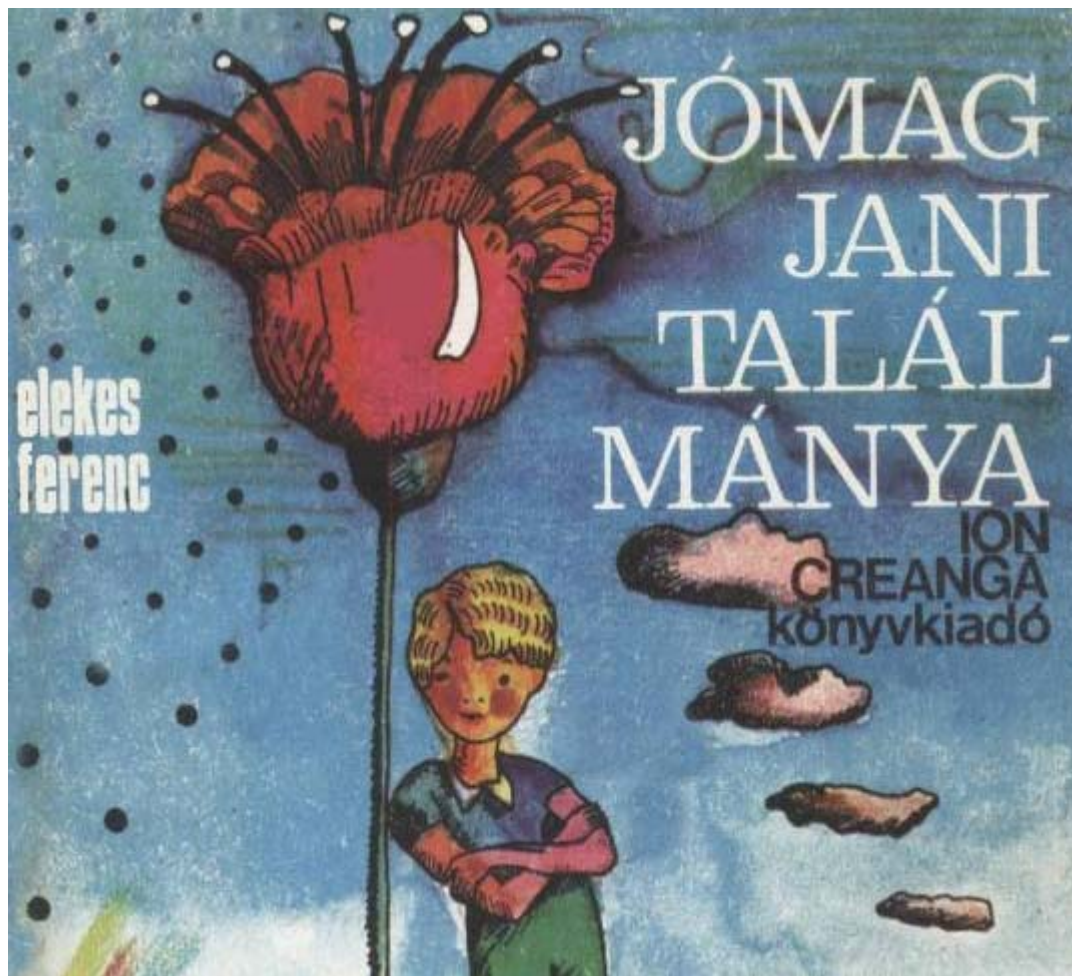

ELEKES FERENC

JÓMAG JANI TALÁLMAI

Illusztrálta:
PUSZTAI PÉTER

Ion Creangă Könyvkiadó
BUKAREST – 1976

1.

Hárman voltak
jóbarátok,
hárman, úgymint:
Jómag Jani,
Döblec Dani,
Tepetupa Péter.

2.

Jani pöttöm,
mint az öklöm;
Dani kerek,
pufók gyerek;
Peti pedig
volt talán egy méter.

3.

Elég az, hogy
ahol jártak,
jóban, rosszban
kitartottak;
csak egy húron
pendültek ők hárman.

4.

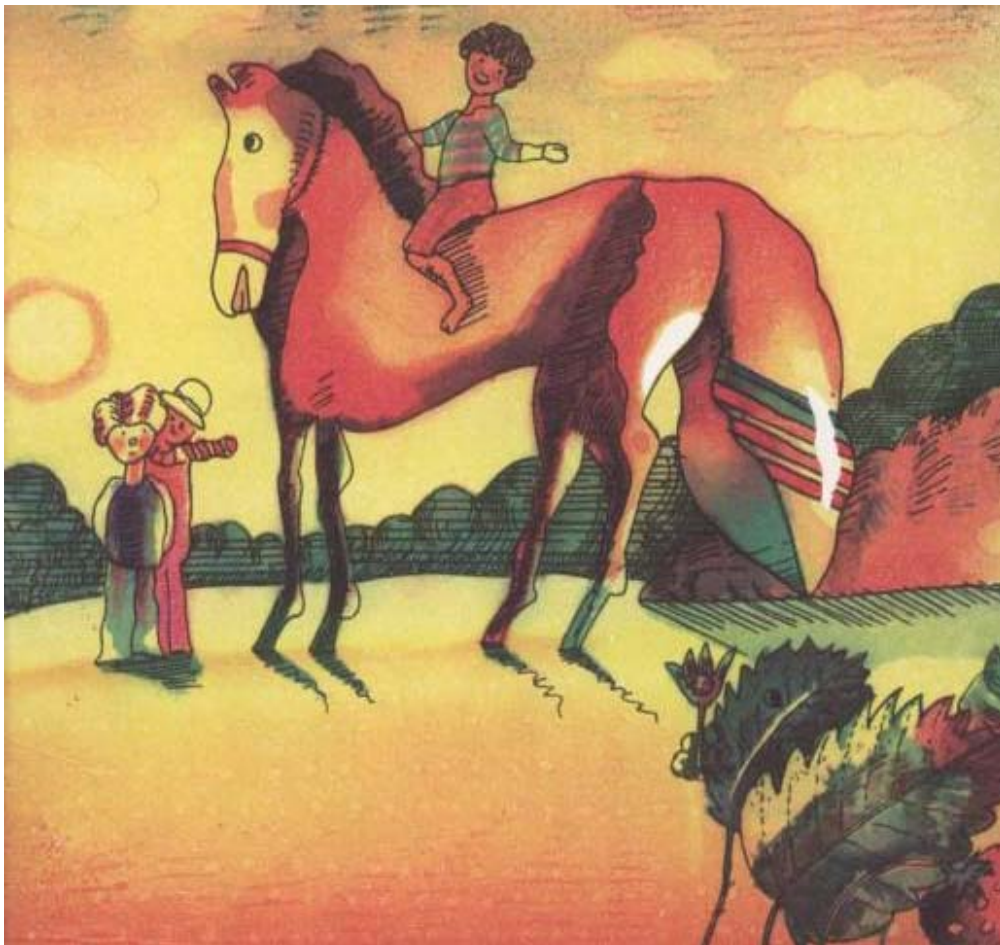
Amíg nőttek
minden áldott
meleg nyáron
patakparton
sütkéreztek,
égerfákra másztak.

5.

Bereckfálván
nem volt olyan
szarkafészek,
hogy ne tudják
mind a hárman,
hány tojás van benne.

6.

Szénaréten
még a békák
is brekegték,
mit művelt
a három legény
reggel, délben, este.

7.

Mert ahol ők
megjelentek,
futott a sün,
nyúl iramlott,
szaladt a gyík,
s messze szállt a kánya.

8.

De egy tiszta,
fényes reggel
Jómag Jani
azzal ébredt,
hogy őneki
van egy találmanya:

9.

– Gyerünk, srácok! –
mondta jó nagy
hangon Jómag,
mindig csak úgy
látta jónak,
parancsolva szólni.

10.

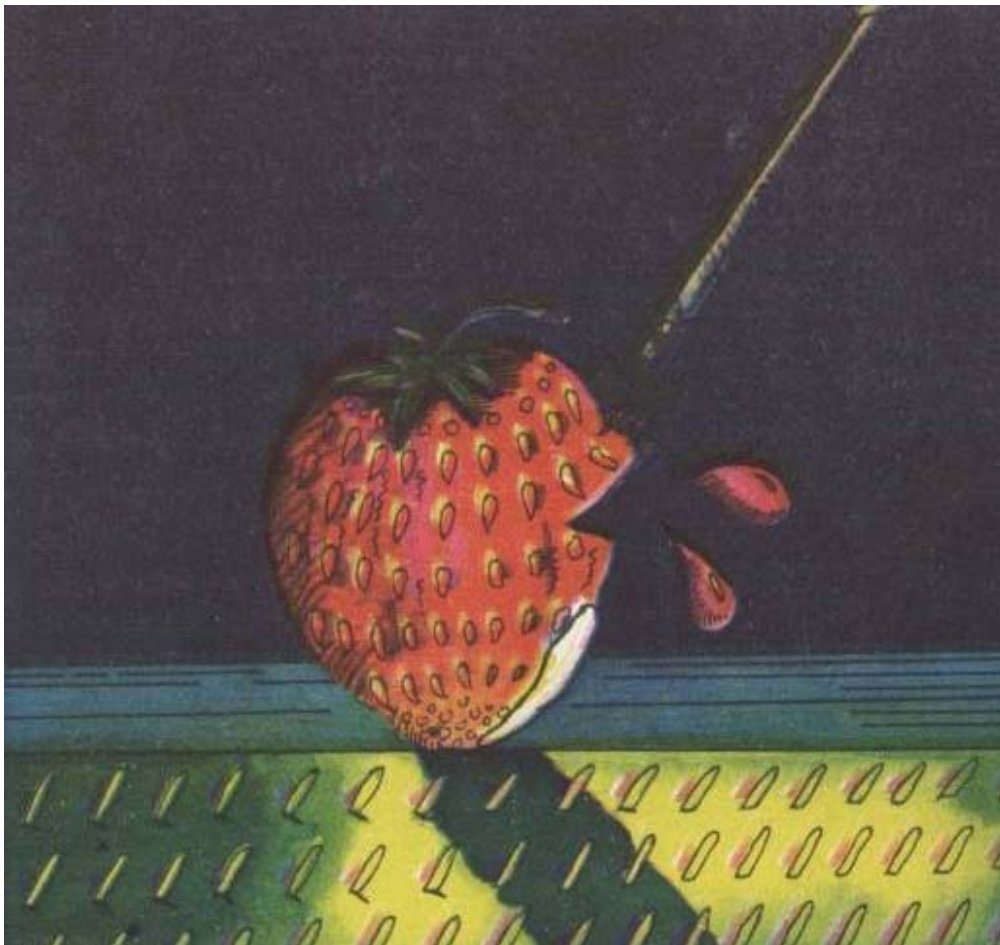
– Unom már a
patakunkat,
nem kell nékem
nyeszlett sügér,
sárgarigó,
sem savanyú málna.

11.

Messze megyünk,
hétországba,
nagy hajókra
kapaszkodunk,
s ha ledobnak,
felvesz majd egy bálna.

12.

Döblec Dani
így szólt halkán:
– igazad van
Jani komám,
csak azt mondd meg,
ki segít, ha baj van...

13.

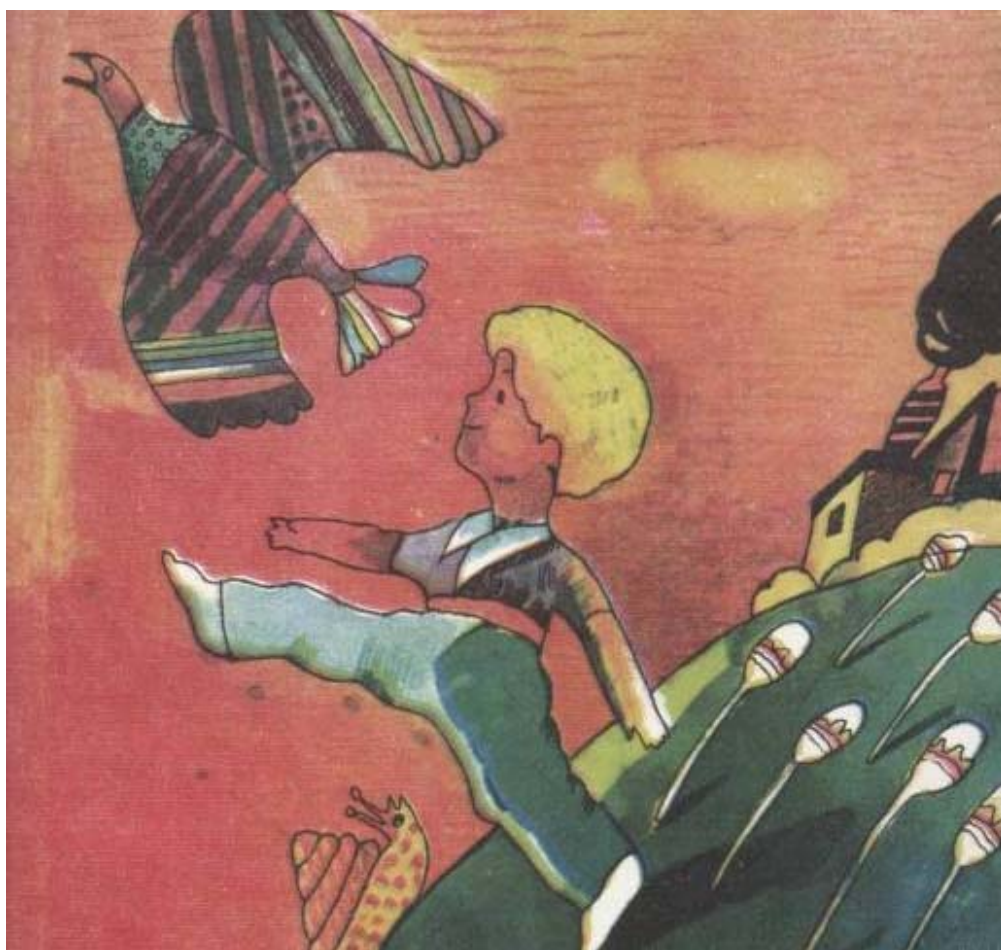
Erre aztán
bal kezével
jobb karjának
békájára
csapott nyomban
Jómag Jani kétszer:

14.

– Hát ez itt mi,
Döblec Dani?
Aki henceg,
ezzel fogom
tanítani,
nem elég ez néked?

15.

– Nekem biza
éppen elég –,
mondta Dani,
s komótosan
bólintott rá
Tepetupa Péter.

16.

Így történt, hogy
másnap reggel
parittyásan
útrakeltek
mind a hárman,
át a szénaréten.

17.

Egyéb nem volt
a kezükben,
se egy bicska,
se egy spárga,
sem pedig egy
megszáradt pogácsa.

18.

Nem is volt baj
jó sokáig;
ugrándoztak
árkon-bokron,
s átúszták a
patakokat szépen.

19.

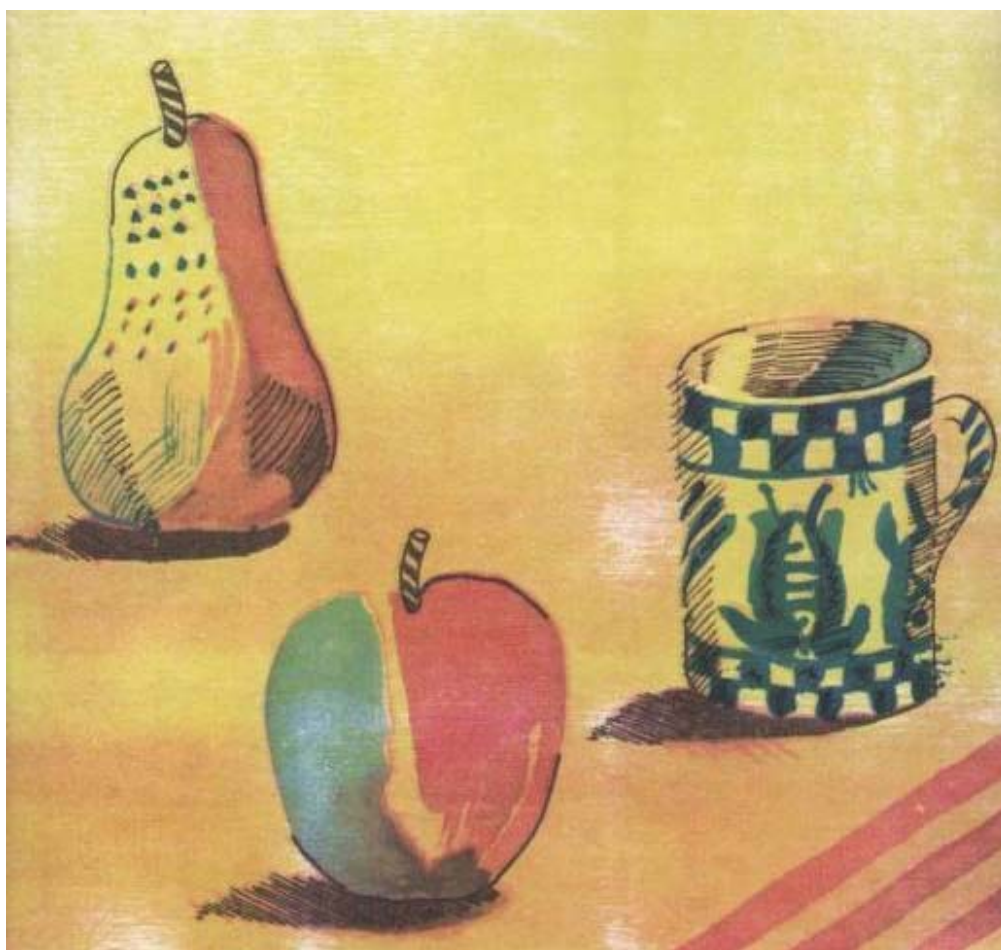
Egyszer déltájt
így szólt halkan
Tepetupa Péter:
– Gyomrom korog,
ilyenkor én
enni szoktam éppen...

20.

– Szoktál, szoktál –
mondta Jómag;
– én is szoktam
meg Döblec is;
de most semmi
panasz-szót ne halljak!

21.

Van parittyánk,
aki éhes
célozzon meg
egy galambot,
vagy verebet,
s ha nem tetszik, varjat.

22.

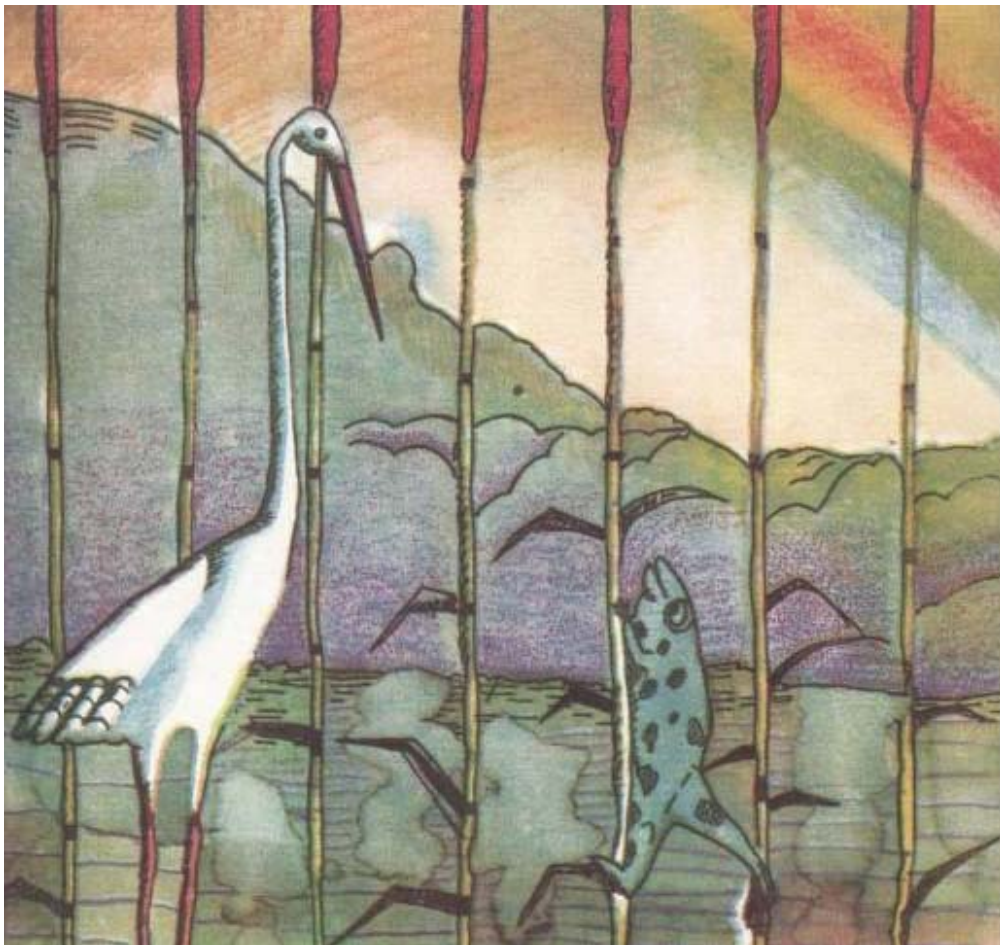
Így éltek az
őseink is;
madarakat,
gyökereket.
vadhúst ettek,
s bokroknak bogyóját.

23.

– Persze, hogy így! –
hagyta jóvá
Döblec Dani.
Előkapta
parittyáját,
megcélzott egy gólyát.

24.

De a gólya
komótosan
tovább lépett,
csak csőrében
kapálózott,
brekegett a béka.

25.

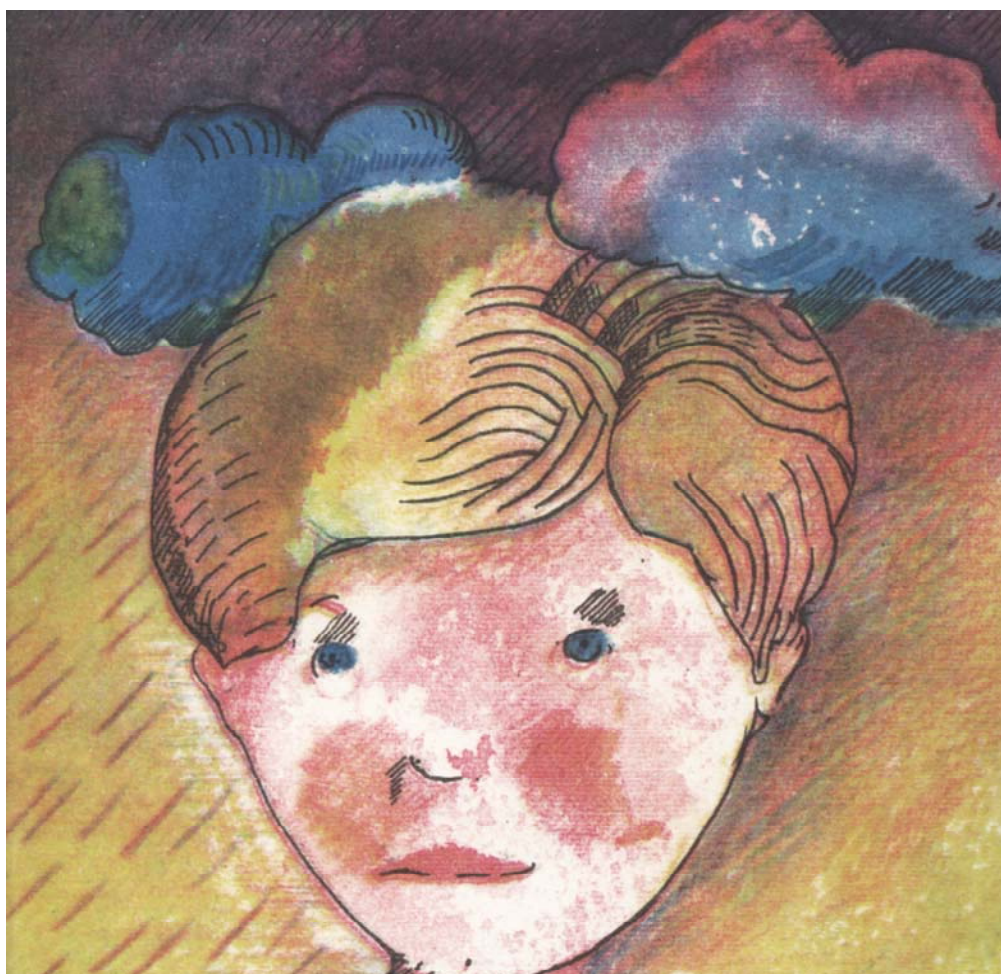
Szomorúan
mentek tovább
amint mondtam,
azon a sok
árkon-bokron,
s patakokon néha.

26.

De amint a
nap lebukott,
záporeső
fenyegetett,
s Jómag Jani
rászólt a két srácra:

27.

– Minden kicsi
eszetekre
szükségem van,
mert valahol
aludni kell,
ha nem hoztunk sátrat.

28.

Én azt mondom,
itt a szikla,
oldalába
ággal-kővel,
tíz körömmel
ássuk be magunkat.

29.

Dani koma,
Peti koma,
mit néztek rám;
mozgás gyorsan;
amíg jövök,
ne álljon a munka!

30.

Jómag Jani
azon nyomban
elindult az
első kicsi
falú felé,
még vissza se nézett.

31.

Sokat mondok,
ha száz lépést
haladhatott,
egy akácfa
tővisétől
már a lába vérzett.

32.

Mert azt el is
felejtettem
mondani, hogy
meleg nyár volt,
s úgy gondolták,
könnyebb lesz mezitláb.

33.

Fájós lábbal,
sántikálva
mégis beér
a faluba
Jómag Jani
s mit gondoltok, mit lát?

34.

A patakról
három kövér
ruca totyog
egymás után
hazafelé,
beszélgetnek – háp! háp!

35.

Lesz mit együnk! –
Erre gondolt
akkor Jani.
Jó köveket
kerített, és
elő a parittyát.

36.

Három kövér
ruca nyomta
vállát, úgy ment
visszafelé,
mint a vadász,
jó nagyokat lépve.

37.

Közben Dani,
s Tepetupa
hólyagosra
dolgozták a
tenyerüket,
még csak fel se néztek.

38.

Jómag Jani
Daniékhoz
vissza sem ért,
dörrent az ég,
s nagy cseppekben
megeredt a zápor.

39.

Nem volt semmi
födélalja,
vagy egy bokor
a közelben,
s Jani biza
elázott, betyárul.

40.

Tepetupa,
s Dani bezzeg
félig-meddig
behúzódtak
a mart alá,
nem ástak hiába.

41.

De a zuhé
nem volt elég,
jött az este
nagy komoran,
s ne kerteljünk,
féltek mind a hárman.

42.

Késő este
bőrig ázva
megérkezett
Jómag Jani,
s társaitól
megjött bátorsága.

43.

Azt a három
lopott rucát –
mint egy bajnok,
egy hatalmas
lendülettel
lecsapta a sárba.

44.

– Itt az ebéd,
s a vacsora,
tessék, aki
most is éhes,
süsse csak meg,
vagy pedig így rágja!

45.

Tepetupa,
s Döblec Dani
meg se moccant,
csak azt merték
kinyögni, hogy:
– Menjünk haza, János!

46.

– Menjen innen
aki éhes,
anyámasszony
katonája,
s az is menjen,
ki ilyenkor álmos.

47.

De ahogy ezt
Jómag Jani
kimondta, már
csattant is a
tüzes villám,
s becsapott egy fába.

48.

A nagy erdő
percek alatt
égett, füstölt,
s ijedtükben
háromfelé
futottak ők hárman.

49.

Reggel volt már,
mire végre
jól elázva,
nagy reszketve,
hazaértek
falujukba mégis.

50.

Ez lett a nagy
találmányból,
hétországból:
se tengerek,
se nagy hajók,
sem egy árva bálna.

51.

Bezzeg, másnap
jó volt minden:
kicsi patak,
nyeszlett sügér,
sárgarigó
és savanyú málna.

Lei 2,25

Nuțu (l.magh.)